

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2009-2012

Narkomania - potoczne określenie odnoszące się do uzależnienia od substancji chemicznych wpływających na czynność mózgu. Narkomania charakteryzuje się:

- tzw. głodem narkotycznym
- przymusem zażywania środków odurzających
- chęcią zdobycia narkotyku za wszelką cenę i wszystkimi sposobami

Podstawowe przyczyny zażywania narkotyków to:

- ciekawość - szukanie nowych doświadczeń, przeżyć.
- nuda - wypełnianie wolnego czasu poprzez "branie".
- chęć odurzenia się - chęć doświadczenia mniemanej przyjemności- wpływ rówieśników- pragnienie bycia "na topie", akceptacji przez środowisko
- bunt - chęć robienia czegoś co spotka się z aprobatą rówieśników
- uciekanie od rzeczywistości, od problemów - myślenie, że poprzez narkotyki można pozbyć się problemów takich jak kłopoty w pracy, w szkole.
- trudności emocjonalne - pragnienie pozbycia się trudności jakie niesie życie.
- naśladowanie innych - branie narkotyków, bo biorą inni. U dzieci, których rodzice są narkomanami występuje większe prawdopodobieństwo wystąpienia tego nałogu.

Najpopularniejsze narkotyki w Polsce:

crack - krystaliczna pochodna kokainy, którą się pali. Narkotyk silnie i szybko uzależnia. Wywołuje intensywną euforię, daje poczucie siły, usuwa zmęczenie i senność. Pobudzenie jest jednak krótkotrwałe.

heroina - narkotyk półsyntetyczny otrzymywany z maku. Jest uważany za najsilniej uzależniającą substancję, zarówno psychicznie, jak i fizycznie. Powoduje intensywną euforię, a potem odczucie relaksu, odprężenia i zubożenia. Czas działania od 2 do 6 godzin.

amfetamina i metamfetamina - substancje syntetyczne. Środki bardzo silnie uzależniające psychicznie. Powodują pobudzenie psychoruchowe i eliminują uczucie zmęczenia. Przy zażyciu metamfetaminy zwanej speedem może wystąpić agresja.

Przeciwdziałanie narkomanii obejmuje między innymi:

- 1) działalność wychowawczą i zapobiegawczą,
- 2) leczenie, rehabilitację i readaptację osób uzależnionych,
- 3) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- 4) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- 5) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- 6) ograniczanie szkód zdrowotnych spowodowanych używaniem środków odurzających lub substancji psychotropowych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii są realizowane przez organy administracji rządowej, jednostki samorządu terytorialnego, szkoły, zakłady opieki zdrowotnej, jednostki wojskowe, policję, kluby sportowe, zakłady poprawcze, areszty śledcze i zakłady karne. Tym problemem zajmują się również organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia, kościoły i inne związki wyznaniowe, grupy samopomocy).

I. Podstawy prawne programu

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. (Dz.U. Nr 179, poz 1485 z późn.zm) o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2009 – 2012.
3. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii w Województwie Warmińsko – Mazurskim na lata 2009-2012.
4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok.

Program Gminny stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jeziorany na lata 2005-2014.

II. Diagnoza zjawiska.

Z informacji Posterunku Policji w Jezioranach wynika, że w ciągu ostatnich dwóch lat nie zanotowano przypadku zatrzymania osób za posiadanie narkotyków i nie ujawniono osób rozprawdzających narkotyki, również do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie zgłoszono przypadku uzależnienia od narkotyków. W Wojewódzkim Zespole Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie nie odnotowano osoby z terenu naszej gminy uzależnionej od narkotyków. Także nie było zgłoszeń ze szkół o powyższym problemie.

Z ankiet przeprowadzonych w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Jezioranach wynika, że 14 % uczniów tj. 9 uczniów z 71 zażywało narkotyki i środki odurzające. 6 uczniom z 71 proponowano narkotyki na terenie szkoły.

Z posiadanych informacji wynika, że narkomania na terenie naszej gminy nie jest tak powszechna jak w innych większych aglomeracjach miejskich. Jednak zjawiska tego nie można lekceważyć. Biorąc pod uwagę dane ogólnopolskie problem narkomanii coraz częściej będzie dotykał nowego środowiska. Dlatego też głównym celem niniejszego Gminnego Programu jest podniesienie świadomości, edukacji i poparcia społeczności lokalnej dla działań na rzecz zapobiegania narkomanii. Jest to kontynuacja prowadzonych zadań z lat poprzednich.

Współrealizatorami programu są następujące podmioty:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Konsultacyjno – Profilaktyczny dot. Alkoholizmu, Narkomanii i Przemocy w Rodzinie,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jezioranach,
- Urząd Miejski w Jezioranach,
- Szkoły podstawowe, Gimnazjum, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
- Miejski Ośrodek Kultury w Jezioranach,
- Posterunek Policji w Jezioranach,
- Sąd Rejonowy w Biskupcu,
- Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie,
- Parafia Rzymsko –Katolicka pw. Św. Bartłomieja.

III. Zadania programu

Zgodnie z artykułem 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo –rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania własne gminy Jeziorany:

ZADANIE 1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:

- działalność Punktu Konsultacyjno – Profilaktycznego dot. Alkoholizmu, Narkomanii i Przemocy w Rodzinie (udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom),
- współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych,

ZADANIE 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej :

- tworzenie grup wsparcia dla członków rodzin dotkniętych problemem narkotykowym,
- zapewnienie pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez poradnictwo w punkcie konsultacyjnym.

ZADANIE 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo –rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych :

- wspieranie szkolnych programów profilaktycznych,
- wspieranie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży,
- udział w kampaniach ogólnopolskich,
- promowanie zdrowego i bezpiecznego (bez narkotyków) sposobu spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- zapewnienie możliwości rozwijania zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez uczestnictwo w różnorodnych zajęciach pozalekcyjnych,
- wspieranie różnych podmiotów i osób fizycznych prowadzących profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną,
- zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych do prowadzenia zajęć profilaktycznych w szkołach, upowszechnienie materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania narkomanii, plakaty, ulotki.

ZADANIE 4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii :

- współpraca z organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów dotyczących uzależnień,
- współpraca z Krajowym Biurem do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii – stosowanie wyznaczonych przez Biuro standardów realizacji działań profilaktycznych oraz działań z zakresu pomocy osobom uzależnionym,

- organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje osób realizujących zadania profilaktyczne obejmujące problem narkomanii (pracownicy oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej, członkowie GKRPA),

ZADANIE 5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:

- zajęcia informacyjno-edukacyjne z elementami wsparcia psychologicznego dotyczące rozwiązania bieżących problemów życiowych,
- współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, praca socjalna, kontrakt socjalny),
- działalność Klubu Integracji Społecznej (działania socjoterapeutyczne , pomoc w readaptacji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od narkotyków).

IV. Finansowanie

Środki na realizację gminnego programu pochodzą z budżetu gminy przeznaczonego na realizację zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadania mogą być również finansowane z darowizn i innych wpływów od osób fizycznych bądź prawnych.

Koordinację działań związanych z realizacją powyższych zadań własnych gminy zawartych w niniejszym programie prowadzi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V. Ewaluacja programu

Ewaluacja jest to ocena przydatności i skuteczności podejmowanych działań w odniesieniu do założonych celów. Służy doskonaleniu tych działań poprzez modyfikację programu.

Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii będzie prowadzona poprzez:

- prowadzenie badań ankietowych w zakresie pełnego rozpoznania osób mających problemy narkotykowe w celu określenia priorytetów działań;
- monitoring potrzeb i skuteczności działań profilaktyczno - terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży oraz monitoring szkolnych programów profilaktyki.